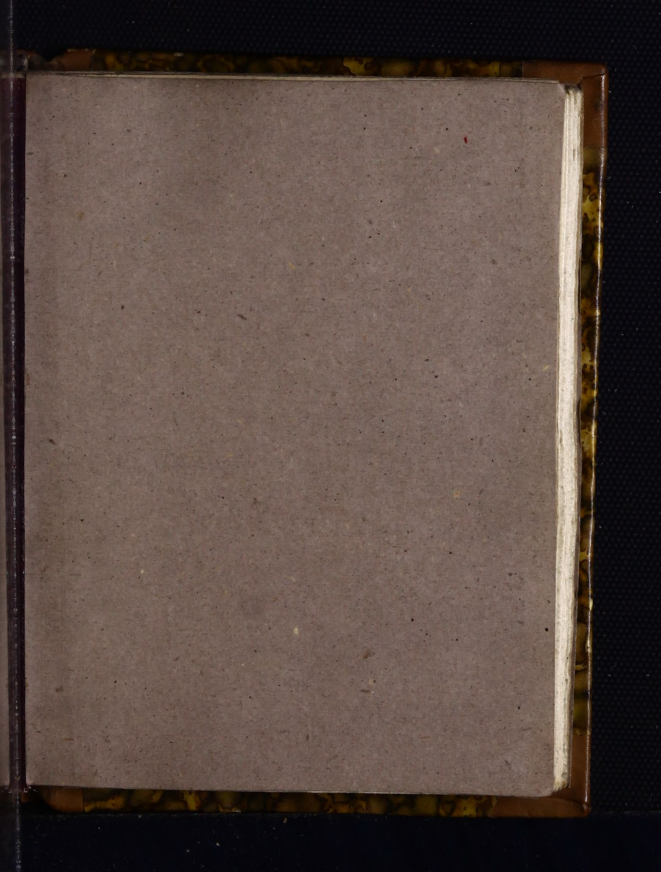
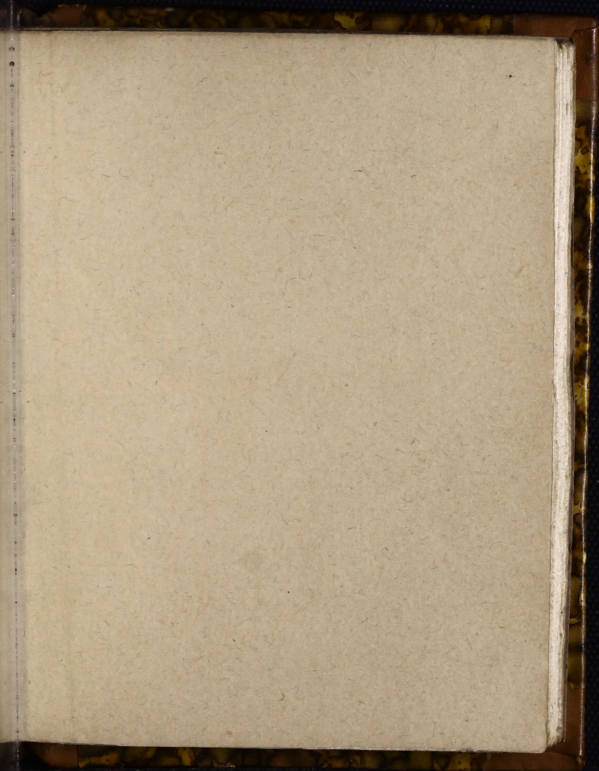

185.

Rail 185.

Chrlg.

955.

Uy és O

**KALENDA-
RIOM,**

Christus Urunk szüle-
tését után,

1643.

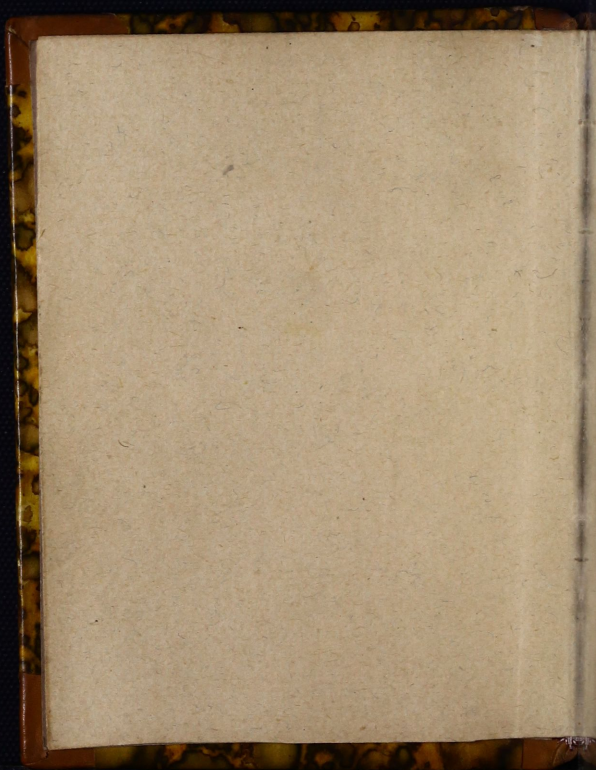
csztendőre,

Felső Magyar Országának és rész-
szerint Erdelynek-is Eghihez figyel-
metesen alkalmaztatott

FRÖLICH DAVID,

Késmarki Astronom: által.

Löcsen, Brever Lőrincz által.

Chrlg.

955.

Uy és O

**KALENDA-
RIOM,**

Christus Urunk szüle-
tése után,

1643

csztendőre,

Felső Magyar Országának és rész-
szerint Erdelynek is Eghíhez figye-
letesen alkalmaztatott

FRÖLICH DAVID,

Késmarki Astronom: által.

Löcsen, Brever Lőrincz által.

In Honorem Singularem

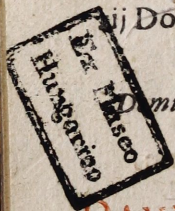
SPECTABILIS

ac

MAGNIFICI DOMINI,

**DNI: ADAMI
KAROLI,**

Liberi Baronis ac Hæredita-
rij Domini Arcis ejusdem,
Karoli, &c.

Domini Patroni sui gratiosi,

Fastos hosce

edidit

DAVID FRÖLICHIVS,

C. Astronomus.

Midőn irunk Christus Urunk Szüle-

letése után **1 6 4 3.** Esztendőben.

Melly harmad az Szökő esztendő után:

Az Arany szám **X.**

Vasárnapi Betű **D.**

Romai Ado szám **XI.**

Farsang Uy szerint **VII.** hét: **III.** nap:

O szerint pedig **VII.** hét tellyesen.

reggeli orakat jegyez. **d.** délyestieket.

Az Betűk és Jegyek magyarázattya.

- Hóld újsága.
- ◐ Első negyed.
- Hóld tölte.
- ◐ Utolsó negyed.
- ✕ Eér-vágás jó.
- ✕ Eér-vágás jobb.
- ✕ Jó köppölyözés.
- ✕ Jó Szerencsés nap.
- ✕ Szerencsétlen nap.

- ✕ Purgat.
- ✕ Jó cseestől el-vál.
- ✕ Jó vetés plantá-
- las száraz földbe.
- ✕ Jó vetés plántálás,
- nedves földbe.
- ✕ Epitekre jó fá és
- barom vagás.
- ✕ Jó Hay nyirés.

Januarius^o, Bódog Aszszony Háva.

- 1 a **Kis Karácson** mértékletes 2 2 mas
2 b Abelis   **tám: 8 or.** 2 3 nak
3 c Danniellis h **hivós.** 2 4 nagy

* Christushnak Egyptomba futásáról, Matt: 2.

- 4 d Mathusalem   2 5 Kár
5 e Simeon: 3. r. alhat. 2 6 Ist
6 f **Viz kereszti** **nyug: 4.** 2 7 Ján
7 g Juliani **ködös.** 2 8 Ap
8 a Erhardi   in 2 9 Thá
9 b Tilemon. **homályos.** 3 0 ma
10 c Remete Pál   h 3 1 Sylv

* Jesus 12. esztendősen léven, Luc. 2.

- 11 d 1. Ep: Honorata **széles.** 1 Kis
12 e Reinholdi   2 Ka
13 f Hilarij 8. r. **hideg.** 3 rá
14 g Felicis   **változo.** 4 eson
15 a Habacuci **tűrhető.** 5 túl
16 b Marcelli   **tiszta.** 6 Ke

17 c **Antonii** † 8 álbatat. 7 reszt

* Az Canabéli menyegzőről Joh: 2.

18 **D 2. Epip:** Piroska. 8 tül

19 c **Sarz** Nap hosz. 8. or. 9 Jo

20 f **Fab: Seb:** 7. r. 10 Pál

21 g **Anglit** haborn. 11 Re

22 a **Vincze** havas. 12 me

23 b **Emerencianz** 13 te

24 c **Timothei** 14 nagy

* Az bél-poklosról és Szazadosról, Matt. 8.

25 **D 3. Ep: Pál Ford: Etsz: h. 15** 15 disz

26 c **Polycarpii** 12 or. eyel. 16 nos

27 f **Chrysoftomi** hó, 17 An

28 g **Caroli M.** mértékletl. 18 tál

29 a **Valerii** engedelmes. 19 lal

30 b **Adelgundz** hideg. 20 Fab

31 c **Cyri** 21 Ang

*Feredgy, kicsint igyál, ne bocsásd véreder
Kölbasz, jó bor, meleg erék hasznos neked.*

Februarius.

Böyt-elő Hóban.

* Az szölei mivesekről, Matt. 20:

- 1 **D Septuag:** Brigida szüz 2 Vincz
- 2 **e Gyertya B:A.** kemény idő, 3 hőz
- 3 **f Balás** **10. d.** deer, 4 Szent
- 4 **g Vernyika** **setétes,** 5 Pál
- 5 **a Agotha** **4** **hó,** 6 for
- 6 **b Dorottya** **tám: 7. or.** 7 du
- 7 **c Richardi** **Nyug. 4. or.** 8 la

* Az négyféle magról, Luc: 8.

- 8 **D Sexag:** Salamon deer, 9 ezt
- 9 **e Apalin**   **hideg,** 10 mond
- 10 **f Scholastica**   **hó,** 11 ván
- 11 **g Eufrasia** **12 Eyfel:** 1 Bre
- 12 **a Eulalia**   **2 Mar**
- 13 **b Benigni**   **híves,** 3 Ba
- 14 **c Balint** **zurzavar,** 4 lás

* Az vak koldúlról, Luc: 18.

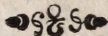
- 15 **D. Eke mihi,** Faust: 5 Ag

16 e Julianæ **Nap h. 10 or.** 6 Do
 17 f **Farfang,** Polycr: 7 ro
 18 g **Matyas Szereda,** 8 tyá
 19 a Sufannæ 9 val
 20 b Eucharitii **Erfz. 13 or.** 10 Ko
 21 c Sophoniæ **tiszta,** 11 loft

* Jesus késértetek az ördögtől, Matr: 4.

22 **D Quadr: űszög Sz Péter.** 12 ad
 23 e Lazari 13 ta
 24 f **Mattyás** kedvetlen, 14 Ba
 25 g **Kántor,** Victor: 2. d. 15 line
 26 a Claud: 16 nak
 27 b Martialis 17 No
 28 c Renati 18 nem

Az föld alkolmarlansága most változik.
 Az emberben az ver nyjul szaporodik.

A 4

Mar.

Martius.

Böyt-más Hóban.

* Az Canabéli Aszszonýról; Matth: 15.

- 1 **D** Remin: ✠ Albini tárherő, ✠ 19 bá
2 e Simplicii **S** Nagy szeel, ✠ 20 nom
3 f Kunigunda **D** Ő h **Q** ✠ 21 Mert
4 g Adriani **O** rám: 6 or. ✠ 22 Pé
5 a Foderik **O** 5 d. **Q** á V ✠ 23 ter
6 b Gothofridi **T** gonosz idő, ✠ 24 Mat
7 c Perpetua ✠. ✠. szeel, ✠ 25 tyáft

* Jesus ördögöt úz, Luc: 11.

- 8 **D** Oculi Philem: **T** rista, ✠ 26 Ké
9 e Prudentii **T** agy idő, ✠ 27 né
10 f Cypriani ✠. ✠. ✠. ✠ 28 la
11 g Böyt fele, **T** Constant: ✠ 1 Böyt
12 a Gergely P. **T** urzavar: ✠ 2 más
13 b Ernēsti **C** 12 d. albat: ✠ 3 hó
14 c Zakariás **X** szeel, ✠ 4 ban

* Jesus meg-elégēt 5000. embert, Joh. 6.

- 15 **D** Latare, Christoff, fagyos, ✠ 5 én

16 e Gabor ✠ ✠ haborgo, 6 csu
17 f Gertrudis ✠ ✠ 4 a V 7 dá
18 g Sándor ☉ nyug: 6 or. 8 lom
19 a Jozsef ✠ ✠ Etz: h. 12 or. 9 hogz
20 b Tavikezd: ☉ 3. r. ☉ a V 10 mi
21 c Benedek ☿ ☉ 4 verőf: 11 vel

* JE sus feddi az vakmerő Sidokat, Joh: 8.

22 **D** Judica, Raffael **Naph. 12** 12 Ger
23 e Theodorii ✕ ♂ szeel, 13 gely
24 f Casimiri **D** nedves, 14 sert
25 **g** **Az. Fogadása,** setetes, 15 né
26 a Emanuelis **D** el-vegyes, 16 vel
27 b Rupert. **6. r.** szeel, 17 Ki
28 c Malchi **tiszta égh,** 18 vel

* Christus számár hatan mégyen v: Matt: 21

29 D Pálma Eustachii mérték: 19 Fets
30 e Adonix alhatatlan, 20 kés-
31 f Gedeon 20 6 0 20 21 Be-
Az nedvességeket Marcz-hó meg-indertya.
Edes szelcsford és érés gazdagertya.

Aprilis,

Sz: György Hávaban.

- 1 g Hugo kemény idő, 22 ne
2 a Nagy Csörgő: 23 dek
3 b Nagy Péter: menydörgés 24 Szűz
4 c Ambrus 25 Ma

* CHRISTUS fel-tamadásáról, Marc: 16.

- 5 d Húsvet nap. 26 ri
6 e Húsv: herfő, kedves idő, 27 a
7 f Húsv: ked: kedvetlen, 28 val
8 g Liborii 29 al
9 a Bogislai setétes égh, 30 mát
10 b Ezechielis 31 olt.
11 c Leonis 1 Vi

* Thamas hihetetlenfégeről, Joh: 20.

- 12 d Qu: smod: Julii változ: 2 rá
13 e Ursi 3 gos
14 f Tiburtii 4 Am
15 g Anastasia 5 brús
16 a Malachia 6 meg

17 b Rudolphi   szép idő, 7 tán

18 c Eneasz 1. d. 8 10

* Az jó pásztoról, Joh: 10.

19 d Mif: Dom: nyug: 7. 9 rült

20 e Absol: kő eső, 10 az

21 f Fortunati   h 11 jó

22 g Caji gonosz idő, 12 bor

23 a Sz: György kedvetlen, 13 túl

24 b Alberti   tiszta, 14 Ti

25 c Sz: Mark 11. or: d. 15 bur

* Az tanítványok szomorúságáról, Joh: 16.

26 d Jubil: Ezech: szeel, 16 tzo

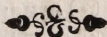
27 e Anastasii   4 17 kül

28 f Vitalis Nap h. 14. or. 18 dé

29 g Reinmundi nedves, 19 az

30 a Erasti hűves, 20 al

Kedves kikeletem Aprilis elő hozzá,
Purgáltasd magadat és készülly jól hozzá.

Majus.

Pünköszt Havának.

- 1 b **Filip, Jakab**, Valp. ✠ 2 1 föld
2 c **Sigmond** 8 ✠ 2 2 re

* Christushnak Attyához menetel, Joh: 1 6.

- 3 **D Cant:** ✠ talál: 1 2 éyk. 2 3 Györg
4 e **Monice** 0 tám: 4 meleg. 2 4 Alb:
5 f **Gothardi** 8 mértékletl: 2 5 Mark
6 g **Rem: János** ✠ 2 6 hoz
7 a **Domicilla** 2 menydörg: 2 7 zöld
8 b **Szanislo** 2 villamas, 2 8 bu
9 c **Fsaiz** 4 2 9 2a

* Christus nevében való imádságról Joh: 1 6.

- 10 **D Voc: Juc:** Gord. kőesső, 2 30 ért.
11 e **Gangolphi** 2. r. kedv. 1 Fi
12 f **Pongrátz** ✠ 2 2 lep
13 g **Servatii** 8 ✠ 2 3 kér
14 a **Aldozo** 2 kedves idő, 2 4 di
15 b **Sofia** 2 0 nyug: 2 5 Got
16 c **Nicephori** 2 6 Já

* Az Szent Léleknek tisztiról, Joh: 14.

- 17 **D Exaudi**, Galat: ☉ 10 d. ♀ 7 noz
 18 e Erici **Naph.** ♀ sürberő, ♀ 8 Sza
 19 f Potentianæ **kedveletes**, ♀ 9 nisz
 20 g Sibyllæ hives, ♀ 10 lo
 21 a Valentis ♂ ♀ ☉ ♀ 11 ko
 22 b Ilona ♀ ✕ mértékletes, ♀ 12 szo
 23 c Desiderii ♀ verő fény ♀ 13 röt

* Az Christus Igéjének szereteiről, Joh: 14.

- 24 **D Pünkösöd**, Nap 15. or. ♀ 14 ad
 25 e **Pünk: hetfő**, Orb. ☾ 5 d. ♀ 15 So
 26 f **Pünk: kedd:** tiszta, ♀ 16 fi
 27 g **Kántor**, Lud ♀ ✕ ☉ ♀ 17 nak
 28 a Vilhelmi ♀ menydörgés, ♀ 18 zöld
 29 b Maximini ♀ ☽ ☐ ♂ ♀ ♀ 19 ih
 30 c Vigandi ♀ gonosz idő, ♀ 20 rat

* Az Nicodemusról. Joh: 3.

- 31 **D Sz. Haromsz.** Petron: ♀ 21 fősz
 Virágzó mezőkkel zöldellő erdőkkel,
 Majus gyönyörködtet minket szép fűvel.

Junius.

Sz: Iván Havának.

- 1 e Gotschalki alkalmas, 22 I
- 2 f Marcellini 11. r. 23 lo
- 3 g Erasmi a nagy szeel, 24 na
- 4 a Napja.   25 Or
- 5 b Bonifacii alhatatl: 26 ban
- 6 c Benignæ   27 nak

* Az gazdag emberről és Lázáról, Luc. 16.

- 7 1. Trin: tám: 4. Lucr: 28 Sé
- 8 e Medardi   a 29 rel
- 9 f Gebh. 7. r.   30 mé
- 10 g Rudigeris menydörgés, 31 re
- 11 a Barnabæ   kevség, I Nem
- 12 b Olympiæ   nyug. 8. or. 2 mon
- 13 c Tobiax. Ant. Nap h. 15. 3 dot

* Az nagy Vacsoráról, Luc: 14.

- 14 2 Tr. Elisæi kő eső, 4 ták
- 15 e Vid,   5 volt
- 16 f Justinae 10. r. 6 meg

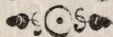
17 g Montani kőeső, ☿ 7 én
 18 a Gratiani ✚ heveség, ☿ 8 né
 19 b Gervasii △ ♀ 9 kem
 20 c Florentiæ ☿ ☿ alhatatl: ☿ 10 hogy

* Az el-veszed juhról és garastról, Luc: 15.

21 **D 3. Nyár kezd:** ☉ à ☿ ☿ 11 Bar
 22 e Achatii erős szeel, ☿ 12 la
 23 f Thaddæi ☿ □ ♀ ☿ ☿ 13 An
 24 g **Kereszt: János.** ☾ 10. r. ☿ 14 tál
 25 a Elogii ✚ ☿ Ertz: h. 8. ☿ 15 Vi
 26 b Jeremiæ ✚ ☿ szeel, ☿ 16 dát
 27 c **László k.** eső, ☿ 17 meg

* Az szálkás és gerendás, Luc: 6.

28 **D 4.** Josuæ ☿ à ☿ szeel, ☿ 18 vág
 29 e **Péter és Pál.** ☿ □ ☉ h ☿ 19 ta
 30 f Theodosii ✚ ☿ ☿ ☿ ☿ 20 far
 Gyermekek didsert, mérsert mostan karos innya,
 Napnak melegsége testedet meg-bántja.

Julius.

Sz: Jakáb Hávanak.

1	g	Theobaldi	7. d.	21	ló
2	a	Sarlos B. Afelz:	esős idő	22	já
3	b	Cornelii	nedves,	23	val
4	c	Ulrici	Δ h x	24	I

* Sz. Péter halaszafaról, Luc: 5.

5	D 5.	Anshelmi	nedves,	25	vánt
6	e	Antonii	8 x 0 tárn: 4	26	Ján
7	f	Estheræ	x nedves,	27	Lász
8	g	Gellyen,	1. d. x	28	lo
9	a	Cyrilli	x 3 x x	29	Pét
10	b	Jfraëlis	7 kedves,	30	Pál
11	c	Eleonoræ	7 homályos,	1	Szüz

* Az Pharizæusok igazsága, Matt: 7.

12	D 6.	Henrik,	x eső,	2	Ma
13	e	Margit.	x elvegyes,	3	ri
14	f	Bonaventuræ	x háborgo,	4	a
15	g	Apaft: ofzlás:	10. d.	5	i
16	a	Eustachii	□ ○ 4 x	6	gen

17 b Alexii kedvetlen, ♀ 7 a
 18 c Rosina gonosz idő, ♀ 8 rat.

* Je sus meg-eléget 4000 embert, Marc: 8.

19 D 7. Marinae ☉ nyug: 7. ♀ 9 fát
 20 e Elia ✕ 4 ♀ ♀ 10 gyű
 21 f Braxedis Nap h. 1 s. or. ♀ 11 tet
 22 g Mar: Magdol: hives, ♀ 12 nagy
 23 a Canic: kezd: ☉ à ♀ ♀ 13 Mar
 24 b Christinae) 2. r ✕ ♂ ♀ ♀ 14 gith
 25 c Jakab ♀ à ☉ kedves, ♀ 15 A

* Az hamis Profetákról, Matth: 7.

26 D 8. Annae menydörgés, ♀ 16 po
 27 e Brtholdi ✕ ♀ ♂ à n ♀ ♀ 17 sto
 28 f Sigfridi ✕ ✕ kedvetlen, ♀ 18 lok
 29 g Marthae Ertz: h. 2 kő eső, ♀ 19 nak
 30 a Abdonis ✕ heveség, ♀ 20 il
 31 b Lothi ☉ 4. r. Δ ☉ h ♀ 21 lyés

Mivel az leg-nagyob heveség mostan iz gar,
 Szer-ságástól ferdétől meg-oyad magad

Augustus. Kis Aszszony Havának.

1 c **Vasas Sz: Péter,** menyd: 22 Mag

* Az hamis Saffáról, Luc: 16.

2 **D 9.** Hannibalis **heveség,** 23 dol

3 e Eleazaris **verefény,** 24 nak

4 f **Dominici,** **alkolmatlan,** 25 Jak

5 g Ofzvaldi **menydörges,** 26 An

6 a **Ur szine vált:** **8 d.** 27 na

7 b Donati   28 nak

8 c Cyriaci, **tám: 4** 29 a

* Jerusalemla veszedelméről, Luc: 19.

9 **D 10.** Romani **úrherő,** 30 ján

10 e **Sz: Lőrincz,** **nyug:** 31 lya

11 f Tiberii **mérték:** 1 Pé

12 g Claræ   **heveség,** 2 ter

13 a Hildeberti **szél,** 3 szol

14 b Athanasz **1. or. d.** 4 gál

15 c **Nagy B. Asz. Nap h. 1.** 5 hiv

* Az Phariseusok és Publici imad: Luc: 18.

1. 16 **D 11.** Isaaci, menydörgés, 6 Ue
 17 e Bilibaldi 8 szép idő, 7 Af
 18 f Agapiti $\Delta \odot \nabla$ haborn 8 fra
 19 g Sebaldi idő, 9 nak
 20 a **István Kir:** ☿ à ♋ első, 10 Lő
 21 b Ruthæ **Erfz. 10.** tiszta, 11 rintz
 22 c Philiberti ☾ 4. d. tiszta, 12 Cla

* Az Sűketről és Némáról, Marc: 7.

23 **D 12** Zachai \odot à ♂ 13 rát
 24 e Bertalán haborn, 14 nagy
 25 f **Sz: Lajos Kir:** villam, 15 Ma
 26 g Samuelis ✝ túrhető, 16 ri
 27 a Ruffi ✝ nedves, 17 át
 28 b Augustini ☿ szél, 18 Ma
 29 c **Sz: János főv:** \odot 12. 19 gyár.

* Az tolvajok kezébe esett ember. Luc: 10.

30 **D 13** Benjaminis, menyd: 20 Ist
 31 e Rebeccæ hives. 21 ván.

Ha nagy szükség s-ve szél nem kenyszerít arra,
 Veredes ne bocsásd, mert szolgálkarodra.

September; Sz: Mihály Havának.

- 1 f Sz: Egyéd szél, 22 ver
 2 g Ephraimi   23 te
 3 a Salomes tám: 5. eső, 24 Ber
 4 b Mosis nyug: 6 szél, 25 ta
 5 c Nathanaelis 5. or. r. 26 I

* Az tiz poklos emberekről, Luc: 17.

- 6 Magni alhatatlan, 27 szik
 7 e Regina hidegecső, 28 Ag
 8 f Kis Aszsaony, kedves, 29 Já
 9 g Brunonis tűrhető, 30 nos
 10 a Jodoci szép, 31 nál.
 11 b Athanasii meleg, I E
 12 c Valeriani   a 2 gyéd

* Az Mammon és Isten szolgálat, Matt: 6.

- 13 15. Enochi 5 r. a 3 fá
 14 e Sz: Emelése vad idő, 4 val
 15 f Nicodemi alkolmas, 5 di
 16 g 3. Kántor, Nap. h. 12. or. 6 ót

17 a Lamperti *tiszta,* 7 vér
 18 b Titi *széles,* 8 Kis
 19 c Januarii   h   9 asz

* Az Naimi özvegy fiáról, Luc: 7.

20 **D 16.** Faustæ *alkolmatl:* 10 szony
 21 e **Mathé** s. r. a 11 szü
 22 f Mauriti   *tiszta,* 12 le
 23 g **Özkezd:**   a 13 szent
 24 a Ruperti   h   14 Ke
 25 b Kleofæ   15 resz
 26 c Eusebii   *nedves,* 16 tet

* Víz-korságos gyógyulás, Szomb: Luc. 14.

27 **D 17.** Cozmæ D: 8. d. 17 Lam
 28 e **Venczel,**   Serét: 18 pás
 29 f **Sz: Mihály,** *gonosz idő,* 19 vér
 30 g Hieronymi **Estiak: 12,** 20 met

*Eőszel az vér jaéul, és posog ragodban,
 Orvoslás-ért gyümölcs jó csak te-is abbant.*

B 3

Octob.

Oktober,

Mind Szent Havának.

1	a Volkmar		mérték-		21 Ma
2	b Volradi		letes,		22 té
3	c Jairi		széles,		23 nak

* Az leg-nagyob parantsolatról, Matth: 22.

4	D 18. Ferencz,	(6. d.		24 Gler	
5	e Fridberti		szellős,		25 vón
6	f Fidei		eső,		26 sza
7	g Spei		Q á		27 Koz
8	a Charitatis		riszta,		28 mát
9	b Dionysii		Q á		29 Mi
10	c Hyacinthi		Q á		30 hált

* Az Ina-szakadozot emberről, Matt: 9.

1	D 19. Burckhardi	Orám: 6		1 Fá	
12	e Maximiliani		1 r. d.		2 zik
13	f Kalmán				3 most
14	g Kalixti		szél,		4 Fe
15	a Hedviga		Nyug. 3 or.		5 rentz
16	b Gál Apát,		tárkító,		6 ma

17 c Florent: ✠ 8 ♂ ☉ ♂ ♀ 7 gá

* Az Király-fia menyegzeiről, Matt: 22.

18 **D 10. Lukács.** hivós, ♀ 8 ban
19 e Ptolomæi ✠ ♣ hó, ♀ 9 Dye
20 f Vendelini (2. d. haboru, ♀ 1 ones
21 g **Orfolya** ✠ ♣ tiszta, ♀ 11 vi
22 a Cordula ✠ ♣ ♀ ♀ 12 zi
23 b Severini ✠ ♣ ♀ ♀ 13 töm
24 c Nathanis ✠ 8 ♣ ♀ 14 löt

* Kapernaumi szazados fiáról, Joh: 4.

25 **D 11.** Crispini, havas, ♀ 15 tölt
26 e Demetrii ♂ ♀ ♀ 16 Gál
27 f Sabina 6. r. szép idő, ♀ 17 nak
28 g **Simonis, Judz,** szél, ♀ 18 Lu
29 a Engelhardi **Nap h. 10.** ♀ 19 kács
30 b Theodoræ **Ecsz: h. 14 or.** ♀ 20 vöt
31 c Farkas ♀ ♀ ♀ 21 Or

A bornevelő Hó jó vad húsokat hoz.

Kővér ludat, tyukot, madarakot süt, főz.

November, Sz: András Havának.

* Királynak szolgáltaival szám-vetése, Matt: 18

- 1 **D 22.** Mind Szent, h 22 so
2 e **Mind Lelkek.** kedvert: 23 lyát
3 f Theoph: 11. r. tiszta, 24 vi
4 g Ottonis havas eső, 25 téz
5 a **Imre Kir:**   26 De
6 b Lénárt nedves, 27 met
7 c Engelberti   hó, 28 Si

* Az adópénzről Pharisausok tán: Matt: 22.

- 8 **D 23.** Severi, szellős, 29 mon
9 e Theodori   hívós, 30 né
10 f Landolphi   havas, 31 túl.
11 g **Sz: Maron.** 4. d. 1 Mind
12 a Jonæ széles, 2 Szent
13 b Bereczk   tiszta, 3 kül
14 c Obadiæ **tám. 7. or.** 4 de

* Az vér-korságos aszfzonymról Matt: 9.

- 15 **D 24.** Lipold mértéklet: 5 Im

16 e Ottomari szél, 6 ré
 17 f Alphæi   tiszta, 7 hez
 18 g Veikhart 11. d. nedves. 8 hir
 19 a Ersebet, szellős, 9 det
 20 b Hermanni, homályos, 10 ni
 21 c Maria áldoz: á 11 Már

* Az pusztafágnak utalatofságáról, Matt:24.

22 **D 25.** Alphonfi h 12 con
 23 e Kelemen, á tiszta, 13 Be
 24 f Josiz nyug: 4. or. 14 reczk
 25 g Katalin, 5. d.   15 nek
 26 a Conradi Nap h. 8. or: 16 hoz
 27 b Josaphati **Estz: h. 15.** 17 jó
 28 c Günteri   á 18 bore

* JESUS szamáron megyen Jerus. Matt:21.

29 **D 1. Adv:** Eberh: 19 Er
 30 e **Sz: András,** setétes, 20 se
 Mészért immár bárran ihatz. kényed szerint,
 Mészvel is s Gyömbérvél elhetz. szokás szerint.

B 5

Decemb.

December,

Karácson Havának.

1	f Arnoldi	zurzavaros,	21 bet
2	g Candida	8. or. r.	22 ci
3	a Agricola		23 Kel
4	b Borbála,	tiszta.	24 men
5	c Abdiæ		25 Ka

* Jegyek lesznek az Napban, Luc: 21.

6	d 2. Adv: Sz: Miklos,	enge-	26 ta
7	e Sigberti	del-	27 ri
8	f A. fogantatata,	mes,	28 ná
9	g Joachimi	h	29 töl
10	a Judithæ,	havas zurzav:	30 And.
11	b Barsabæ	7 r. tam: 7	1 na
12	c Otília	nyug: 4 fagyos,	2 gyon

* Mikor Szent Janos fogságban, Matt: 11.

13	d 3. Adv: Lucza,	h	3 fir
14	e Nicassii	a	4 Bor
15	f Victoris	mértékletes,	5 bál
16	g 4. Kántor,	változo,	6 Mik

17 a Ignatii   ♀ á ↑ 7 los
 18 b Achillis 7. r. h ♀ 8 Ma
 19 c Ammonis   deer, 9 ri

* Az Sidók küldenek Jánoshoz, Joh: 1.

20 Adv. Abrahami, 10 a
 21 Thamas, Teelk: á   11 mond
 22 f Beata gonosz idő, 12 gyad
 23 g Dagoberti   h 13 Lu
 24 a Adam, Eva, kemény idő, 14 csá
 25 Harácsón, 7. or. r. 15 nak
 26 Sz. Ilyván M. Nap h. 8. or, 16 hir

* Sz: Pétert Christus helybe állatt: Joh: 21.

27 János Ev. Etsz. 15. or: 17 def
 28 Apro szentek, alhatatl: 18 fen
 29 f Nohæ deer, 19 jó
 30 g David K.   20 Tha
 31 a Sylvestris   21 hírt

Erked legyen meleg, Vert keketlen ne vághy,
 Sok úy borszalonnat á gomrodnak ne ady.

25 Martij ad tank
vr Fanto & Leon
Fonadat Lohphama
ad Aerei Stagy
m. Lohmann
m. Martij
25 Ad a. Lohmann
Fyrfi m. Martij
Fyrfi Fonda
m. Katarina
Haclova Dorana
his

AZ PLANETAK-

nak és Csillagoknak

tekintelésiből vétetett

jövendős ez

1643. esztendőre.

Mellyben ezen esztendőnek állapot-

nya, időnek külömb-külobb változása. Ecli-

psisek, és az Egnek forgásiból ez Földre követ-

kező állapotok az Természetnek vizsgálá-

sából elő kerestetnek és meg-ma-

gyaraztatnak.

Es kiváltképpen Magyar és Erdely

Országának, Szepességnek Eghöz

figyelmetesen alkalmaztat-

nak.

FRÖLICH DAVID,

Késmarki Astronomus

által.

Az Teelről és annak állapattyaról.

Az Teelnek kezdeti, az *Astronomusok* Tudománya szerint, szokot lenni, midőn a az Eghi *nak* Jegyiben lépik. Ez pedig az Eghen nem olyan husos, csontos, szőrös és szarvas elő állat, mint az Földön jaro Kecske Bakok : hanem az Eghnek erőfőgőin délfelé leg alatt csonban vadnak együt 28. Csillágok, mellyek Jegyének mondattatnak, és annak képezeriben állani láttatnak. Mert a mint az bokros helyeken legelődvén, mindenkor ágaskodni és fel-hágni szokott : így az Nap-is minek utánna az ő futásában, ez nevű Csillagoknak Jegyet el-éri; leg ottan fellyeb-fellyeb emelkedig és napról napra magoflabban kezd járni. Ez *ban* való bélépése az *nak* ez esztendőhöz képest esik az el-múlt 1642. esztend-

Sztendőbéli *Decembernek* 21. nap. Sz. Tamas
napján, nem sokkal eléb az estvéli 4. óránál.

Az Teeli idő jó eleve meg-mutat-
ya magát, és elsőben alkalmas korig mind
leerrel, s. mind hoval és zuzavarral tarttya,
állapattyát: mindazáltal némelly engedelmes
napok járlnak osztán elő, és az erős hidegek
valamenyivel hamaréb meg-kezdenek szűnni,
mogy sem egyébkor, annyira, hogy nem kellyen
hoszszu Teeltől félünk.

Az Kikeletről,
és annak állapotjáról.
AZ Kikelet, az *Astronomusok* szerint, kezdő-
dik, midőn a **C**az Eggi **ua** Jegyében
lépik, és az napot az étszakával edgy arányuvá
részi; melly lészén ez idén *Martinnak* 20.
napján, estenen 4. ora után.

Ez

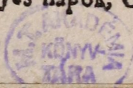
Ez Kikeletnek penig állapottyá

igen kedvetlen színnel, szelekkel esőekkel és
fok éyeli derekkel mutatkozik, honnan ez idei
Tavaszzal kedveletes és meleg napokat keve-
seket remélhetünk.

Az Nyárról és annak állapottyáról.

AZ Nyarat az *Astronomusok* az **Onak** az
Eghbéli **ban** való lépéséről fogva kez-
dik, holot immár a nap leg-hosszab, és az ét-
szaka leg-rövideb szokott lenni: melly esik mi-
nálunk *Iuniusnak* 21. nap: estve kevesse eléb
8. ora előtt.

Az Nyári időnek mineműsége
fokkal alkalmatosb és kívánatosb lészén az el-
múlt Tavasszínál: mivel abban sok meleg és
verőfényes napok, Gyümölcs termő esők és
ked-

kedvesen élesztő szellők edgy mással elegyesen
fognak szolgálni.

Az Őszről, és annak állapotjáról.

A Z Csillagoknak vizsgálói az Ősznek kezdetit
veszik, minek utánna az ☉ az Eghbéli
Jegyében lépet, midőnmár az Nap az Ertzaká-
val az Esztendő folyásában másodszor lettek
edgyaránynak. Ez mi nálunk esik *September*-
nek 23. nap: dél előttin edgy fertállýál eléb
11. ora elő.

Az Őszeli időnek folyása inkább
haboru és zuzavaros állapotra, sőt fagyos es-
őkre is leszen haylando, hogy sem mint szá-
raz és tiszta napoknak szolgáltatására.

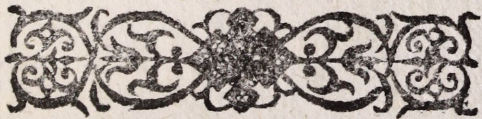
C

Eclips

*Eclipsisekről és azokból következő
Betegségekről és egyéb veszé-
lyekről.*

NOha ez 1643. esztendőben négy Eclipsi-
seki történnek: az Napban kettő, az Hóld-
ban is annyi: de mi ez mi Országinkban mind
azok között csak egyet, és azt is az utólsót, a
Holdban leendő fogjuk látni, az melly esik
Septembernek 27. napjára, és itt Szepes táján
kezdeté estennen 7. orakor 6. min. fog látsza-
ni. Az setetülésnek nagysága lesz 8. ora-
kor 21. min: midőn az Hóld kerekiségének fele
az ő világosságát el-veszti, mivel ez setétség
többig nem terjed; végezete pedig 9. ora után
fél órában és 5. minutan ismerzik meg. Az
Holdnak leg-nagyob setetülésékor a ☉ a Mer-
téke 4. gradusában és 25. minutáján jár, az
meg-setétedet Hold pedig az Kosnak 4. gradi-
csá-

csában és 25. minutájában. Az több Planéták
közzül akkor az meg-ferétült Holdhoz leg-
közelebb jár H , azért cselekedése vagy *opera-*
tioja-is Saturnusi természetű léssen, az az, ezen
Eclipsis szerez minden-féle ártalmat, az hideg
által, sok ideig való betegsegeket, nadhát, sárr,
folyások, negyed napi hideg-lelést, aszszu-
korfágokat, filelmet és rettegést az emberek-
ben, öreg embereknek halált ködös dögletes
éget, nagy és ártalmas havakat, temérdek je-
geket, szörnyű hidegeket, halakban fogyatko-
zást, titkon-való *prædicákat* és rossz állapa-
tokat az emberek között és afféle több
veszélyeket.

Az két fő Planetáknak Saturnusnak és Jupiternek nagy és igen ritkán szokot conjunctiojáról avagy egybe jövéseről, és arra kőverkezendő világi nagy változásokról.

Ez jelen való 1643. esztendőben Februariusnak 16. napján 8t orakor reggel, az Jegyének 15. gradusában avagy az vége és az kezdeté között történik amaz nagy avagy ámiat kiváltképpen szokták nevezni, az leg-nagyobb *Conjunctio*ja az két leg-főbbik Planetáknak, úgy mint *Saturnus*nak és *Jupiter*nek, az újjonnan megfordult tűzes *Triplian*tásban hármaz Jegyben, amelly ugyan még 1603 esztendőben kezdetet, és szinte 40 esztendőben, úgy mint ez jelen való 1643 ban éri végét és az ő tellyesfedését. Melly mivel elly igen ritkán szokot történni, az közönséges *experien-*

experientia pedig tanéttya, hogy mindenkor valami nagy változásokat szokot az Edgyházi és Világi állapokban magával hozni: azért illik azt elmélkedésünkben vennünk.

Ez tüzes *Triplicitas* vagy Hármias Jegy mit hozot légyen minékünk, ekkoraig, szannya. Isten, elégge, sőt felettéb-is *experientiáltuk* meg-köszöltük. Mert annak kezdete korot-tan az Romai *Imperiumban*, és az mi édes hazánkban is Bocskayi idejettől fogva, támadtának az nagy változások. A' Csillágok vizsgálónak tudományából pedig azt ítélni, hogy a' nagyobb és tapasztalhatob változások az egész Romai *Imperiumban* és szomszéd Országokban még csak ezen és az következő esztendőn mennek leg-fellyek, a' mint hogy napont-ként-is láttuk azoknak nyekedéseket. Es azt taníttják és írják az *Astrologusok*, hogy *Saturnusnak* és *Jupiternek* ilyen *Conjunctioja*

kor meg-kell tekinteni , ha *Mercurius* is
avagy *Mars* magát melléjek adgya, és micsoda
*Aspectus*sal találkoznak egybe jöni. Ha ez két
Planetak amazokkal egybe jönnek, és ellenséges
*Aspectus*okkal, ugy-mint *Quadratus*sal Négy-
szegletes Jeggyel vagy *Oppositio*val Egy-más
ellen-vetéssel jönnek egybe: tehát azt jelentik,
hogy nagy hadakozások, vérontások, fejed-
lemsegeknek változása, drágaság, dög-halál és
több afféle Ország pusztító veszélyek követ-
keznek. Hogy-ha peniglen \odot és \odot az két
fő Planétákkal együtt jó szerencsés *Aspectus*-
sal, ugy-mint *Sextilis*sal és *Trigonus*sal Há-
romszegletes Jeggyel barátságosan talál-
nak egybe jüni, abból békefeg és jó állapotú idők
következnek. Ez esztendőn történendő *Con-
junctio*ja *Saturnus*nak és *Iupiter*nek, kivált-
képpen és igen eleve való czimboraságot vett
*Mercurius*sal, mivel 12 ottan *Martius*nak 3 nap.

jan, és *Iupiter* azon *Martius*nak 4 napjan, an-
nak-utánna *Aprilis*nek 8. és 27. napjan, ma-
gát öszve adgya. Ehez való képeft azért még
lassu reménsege lenne az békeffégnek: mivel
némelly ☿ Természetű és nyughatatlan el-
méjű emberek az nagy Urak Udvariban azt or-
csáfollyák és az ellen járnak minden teherse-
gekkel. Az mi penig *Mars*nak ezen *Conjun-*
ctio mellet-való állapattyát illeti, az ugyan
*Aprilis*nek 22. napjan *Saturnus*sal, és *Ma-*
*jus*nak 9. napjan *Iupiter*vel amaz gonosz *Qua-*
*dratus*nak Jegyével eggyűve jüvén, ugy-mint
Had szerető, az hz dakozásoak haboruját segéti
még-is tovább te. jeszteni. Azt-is jelentik az
régí *Astrologus*oknak *Regulai*: hogy *Satur-*
*nus*nak és *Iupiter*nek illyen *Conjunctio*ja után
következő *operatio*, akkor szokot valóban meg-
indúlni, midőn a ☿ hozzá járolt. Járol penig
☿ hz mellé még csak az jövőendő 1644. esz-

tendőben *Iunius*nak 16. napján *in 18. grad:*
Arietis : és *♈* mellé *in 28. gr:* *♈*, *Augu-*
*stus*nak 6. napján; azért még csak azon elzeten-
dőben mégyen leg-felleyeb az dolog, a holott
osztán meg látszik, mellyik párt léssen utol-
lyára hatalmasb ki tellyességgel meg-tartsa az
győzedelmet. Ugy mutatkozik penig hogy
végtére ő Felsege az Császár az *Imperium*béli
Rendeket viszont az ő hivesége alá hozza, és az
külö Fejedelmekkel meg-békéll.

Osztán ez ilyen Nagy *Conjunctió*k, az idő-
állapattyaiban-is nagy változásokat szoktanak
hozni, honnan reménlhetni, hogy ez idén igen
ellenkező Telünk léssen, havas, zurzavaros, és
locsos nedves napokkal elegy lévén. Mert no-
ha egyéb iránt ez ilyen nagy *Conjunctio* az tű-
zes Harmas Jegyben nagy melegséget és szá-
razságot szokott szerezni, de ez uttal attól nem
kell tartanunk, az időre és helyre tekintve az

Eghen,

Egghen, ahol ez *Conjunctio* történik; miel nem
Tavaszi, Nyári, vagy őszi meleg napokon, ha-
nem az hideg Télnek idején, és szinte *Februa-*
*rius*ban esik. Osztan ezen két Planéták nem
jönnek egyyüvé az igazan melegítő és rüzs
Kosnak Jegyében, hanem valamenyivel elébb,
az nedves Halaknak vége felé.

Ezen *Conjunctio*ra következhetnek az leve-
gő Egben gyuladatok, jelek, és afféle csodák
mint *Keplerus* írja in *Optic: Paralip:* hogy *Ju-*
*piter*vel olyan rekkenő hevisegeket tamaszt,
mellyekben Egghi csodák avagy jelek és szokas-
lan állapotok szoktanak örömeit lenni.

Ennek felette az-is fele, hogy valaminet ez
kezdendő Tavaszszal, ezen *Conjunctio*nak ere-
je által, sok mérges és ártalmas párák és gőzök
származnak fel az Földből, és így dőghalált és
egyéb súlyos és veszedelmes kországokat indít-

nak az emberekben és barmokban, és az Földi Gyümölcsökben-is szűk termést.

Végtére, *Cardanus* és *Origanus* vélekedése szerint ez meg-nevezet *Conjunctio* alatt kell ez Világra születniek jeles fő Uri embereknek, kik jóvendőben neminemű nagy dolgokat vi-gyenek végbe, és az utánnok valóknál nagy hirt nevet szerezzenek magoknak. Esakkinék születése idején az \odot vagy az D in gr: 25. avagy fel emelkedik és támad, vagy magosfá-gához siet, az \triangle alatt, az ő életinek és álla-pattyának nyilván való változását fogja látni.

Hogy pediglen *Saturnus*nak és *Jupiter*nek ezen *Conjunctio*ja ez Földön vagy alfo Világon nagyobb változásokat és dolgokat szerex, hogy sem más Planétáknak *Conjunctio*ja, annak ki-váltképpen való oka ez mivel ez meg-mondott két Planéták igen rickán jönnek egyyűvé, és mi-dőn sok esztendő mulva egyszer osztan egybe, ezim-

ezimboralkodnak, tehát edgy néhány napig
maradnak és mulatnak azon edgy gradusban.
edgy máffal, hogy az ő el-válásokat hértelen-
feggel vagy edgy szem tekintiffel meg nem is-
mérhetni; azért az ő *Influentia*jok-is vagy ala-
ható erejek ez Föld színére annál hatalmasb
és nagyob dolgokat indét.

Az Szőlők terméseről.

MAjusban, mikor a Szőlőtő fakadozni akar,
alkalmas idő és szép verő. sényes napok
léfznek ugyan: de midőn virágozni kellész, se-
lő hogy akkor ártalmas időről, menydörgéstől
és inkább Kő-elsőtől és nagy Szélektől meg ne-
sértődgyék. *Iulius*ban-is keves jó ideje szol-
gál. *Augustus* és *September* valamenyiben
jobban alkalmazrattyák magokat hozzája. De
szüretkor viszont nem mindenképpen kedves-
kedik az idő.

Es

Es így ez idén az Szőlők az Ő jó bő termés-
fekben viszontag meg-bántodnak a mint az
Csillágoknak folyása mutatya: a mit pedig az
hatalmas Isten azok felet akar cselekedni, az
az Ő jó terzésében vagyon. Mi dolgunk azért
Ő felséget alázatos szível és igaz poenitentia-
tartással, szüntelen könyörögvén szorgalmaz-
tárnunk, hogy ez egész Esztendőt minden ré-
szeiben az Ő kegyelmességével koronázza-
meg, az Szőlőknek és minden Földi és Kerti
gyümölcsöknek termését meg-áldgya, adgyon
békefféges meg-maradást édes hazánkban,
hogy az mi minden-napi szükséges táplálásun-
kat csendes nyugalomban be-vévén és az-
zál élvén, az Ő jó voltát nagy hála-adással ma-
gasztalhatjuk.

SOKADALMAK, Felső és alsó Magyar Ország- ban, és egész Erdélyben-is.

JANUARIUSban:

Kis Karácson napsán: Lőcsén, Aszfalón,
Szekelhidon, Variban, Egerszegen, Csus-
son, Verbőn, Pácán, Mákfalvan. *Víz ke-
reztre:* Hanosfalvan, sz: Györgyön, Varadon, Vo-
prinben, Szerencsen, Karaszán, Rimaszombat-
ban, Szenczen, Leleszt, Szilahon, űrögdön, Ar-
va nagy falvan, Vasarhelyen, Zelizen, Magyar-
Barátban, Keszitelen, Tekében, Simándon, Boros-
jenőben, Csehben. *Remete Pálra:* Nitrán, Tero-
beist, Hadadban: *Vízkereszt után 1 Gasarn:* Pis-
kolton, Kőhalomban. *Antal n.* Debreczenben,
Bogdánban, Topolcsánban. *Piroska n.* Szerda-
helyt. *Fabian Sebestyenne:* Cassán, Egren, Bá-
nthorban, Fekete Ardoban, Hultban, Mosócson.
Vincen. Thallyán. *Pál fordulására:* Kis Szeben-
ben, Ungvárat, Dioszegén, Szőlőst, Gőnczön,
Banfi-

Banfhunyadon, Galgoczon, Prividzen, Szecsiben, Vépben, Nagy-megyerén, Podolinczen, Beszerményben, Kabufán. *Karolyra*, Eperiest.

FEBRUARIUSban:

Septuagesima Casarnap: Köhalomban, Bűnben. *Gyertya szentelőre*, Putnokon, Szakmar-nemetiben, Papán, Nagy-mihályt, Mussinán, Sztropkon, Szombathelyen, Kőrménden, Szeredben, Baroton, Eteden. *Balaura*: Székelyhidon, szent Groton, Gyaluban. *Agothara*, Belinyesben, Bogdanban. *Dorostyara*, Karolyban, Arva nagy falván, Terfztinán, Korponán, Szikszon. *Sexagesimara*, Batban, Verebélyen, Salloban, Sz: Miklóst. *Balinstra*, Varanon, Berzeviczen, Tashadon, Lofonczon. *Estomiki* avagy *Hashagzo Casarnapra*, Kállóban, Eczelben, Váradon, Beszterczen. *Susannara*: Dioszegén, Défen. *Quadragesima* vagy *Isocacsis Casarnap*: Kelmárkon, Nemet-baradban, Sopronban, Nagy-szombatban, Nagyvasztonban, Barsonba, Kőszegen, Szegesvárat. *Észlôges Peterre*: Bartfán, Győrben. *Maryara*: Kereszturban, Szepsiben, Zolyomban, Zemlinben, Vácson, sz: Martonban.

MAR-

MARTIUSban:

Oculi Sasarnap: Nitran, Nagy-bányán. *Böze közepre:* Szepesvárallyan, Jglo úy faluban, Szekelyhidon, Váradon, Margitan. *Gergelyre:* Szecsen, Sajó sz: Peterben, Erdődön, Kecskemeten, Kaposban, Vespriben, Késziben, szent Groton, Körmenden, Csornán, Kolosvarat, Dioszeggen, Tárczán. *Latáro Sasarn:* Gönczön, Szebenben, Posonban, Radnoton, Dengelegen, Vaydahunyadon. *Gertrudra:* Kis-várdán, Rosnoson, Sayton, Bátorban, Fekete-ardoban. *Benedekre:* Szerecsen, Kereszturban, Liszkán, Vasárhelyen, Lelelzt. *Judica Sasarn:* Nagy Sároft, Piskolton, Urment, Nitrán, sz: Agostán, Maros-vasárhelyt. *Böldög Asz.sz: fogontatására:* Tokayban, Bátorban, Papán, Szölöft, ürögdon, Körmenden, Mizen, Szánton. *Palmar:* avagy *Virág Vasar:* Uyhelyben, Putnokon, Ungvaratt, Hetharson, Berekszaszon, Mádon, Aszalon, Kőhalomban, Dioszeggen, Alfo. Kubinban, Magyar-baradban, Simagen, Német úy-varban, Udvardon, Batban, Szegyenben, Ikervaratt, Hegykőben, Beszerményben, Maros-

Maros-uyvárat, Fegyverneken, Sarmaságon. *Gedemra*: Sáros-patakon.

APRILISben:

Nagy Csörörökün: Szántón, Stropkon, Kesz-
telen, Aranyas-Meggyesen, Verebelyt, Nitran,
Sallóban, Csepregben, Száz-medgyesen, Drág-
ban, Váfasos-Naménban. *Nagy Penteken*, Szent
Gothardon. *Ambrusra*: Tallyan, Karolyban.
Husvetre: Olasziban, Daroczon. *Husvet Reddeni*
Bazinban. *Quasimodog*: Thotúyhelyben, Kér-
menben, Vépben, Berthalomban. *Tiburtiusra*:
Hanosfalvan. *Misericordia Dom*: Sellyen, Vere-
belyt, Kis Szebenben. *Sz. Györgyre*: Sz. Györgyön,
Szerencsen, Rimaszecsben, Somlyon, Csenger-
ben, Debreczenben, Krömpakon, Köhalomban,
Nagy-szombatban, Györben, Sziláhon, Nagy-
izölösben, Tihanban, Marothon, Szeesinben,
Szombathelyen, Suranyban, Munkácson, Bu-
zásban, Tepliczen. *Mark nap*. Bogdanban.

M A J U S b e n :

Philop Jakabra, Cassan, Thurban, Neken,
Szikszon, Tékében, Tapolcsanban, Sz: Gothar-
don,

...ban, Sopronban, Galgócson, Szakmárt, Komáromban, Szerdahelye, Dácsó sz: Martont, Csoromán. *Canaro: Kinefen. Sz: + talál: Nemetiben,* Tarczán, Vasolyon, Szekely Kereszturban, Szébenbe, Leleiszt, Thornan. *Staniszkra: Szecsiben,* Nagy-mihályban, Tarczale, Ungvárat, Mosócson, Tásnádon, Sztropkon, Lofzonzon, Dioszegen, Karásznán, Hadadban, Regenben, Rettegen. *Vocem Jucundi Gasarn: Batban, Bümben,* Jászón, Száitzkizden. *Gordianra: Piskolton,* Nagy Senken. *Aldozora: Szepes-várallyan,* Pofonban, Rosnon, Sztropkon, Vépben, űrmen-den, Barlon, Simegen, Kis Várdában, Készthelen. *Sofara: Szecsben, Szekelyhidon. Exaudi Gasarn: Saros Patakon,* Szepsiben, szent Miklóst, Magyar-Baradban, Korponan, Salloban, Szőgyénbe, Papocsán, Csepregben, Liblon, Enyedden, Nagy-senken, Bajomban, Csik-szeredában. *Pánkóste: Hanosfalván, Karolyban, Galantában,* Trencsinben, Galgocson, Somlyon, Papán, Dioszegen, Karásznán, Csőtörtők-helyen, Apatiba, Perlakon, Sz. Mártonban Regediben, Hetharlon, Váradon, Gyöngyösön. *Pánkóste herfürs, Topol-*

ésánban, Néken, Bázinban, Boknyan. *Orban*
nap: Szenczén, Ságón. *Pünköst kedden:* Sz: Mi-
 kloft, Bázinban, Fogarast, Százvarosba. *Pün-*
köst szer: Kis Mariában. *Sz: Háromság:* Eperiest,
 Eteden, Kőrménden, Brassóban, Mosóczon,
 Szent Gothardon, Küküllővárat, Karaszán,
 Bethlenben, Monoran, Dioszegén, Illyefalván,
 Kereszturban.

JUNIUSban.

Ürnapjan: Cassán, Nitran, Leván, Váriban,
 Rimazecsben, Győrben, Szombathelyen, Strop-
 kon, Gefztelen. *Sz: Háromság i Vasarn:* Maros-
 Várhelyt. *Második Vasarn:* Solyomban, Seges-
 varat, Medgyesen. *Vidnap:* Kis-Vardában, Locs-
 mant, Egerfzegen, Keményben. *Kereszt: szent*
Jánosra, Bártfán, Kis Szebenben, Német Bárad-
 ban, Tokayban, Szőlőst, Aranyas-Medgyesén,
 Olasziban, Józsván, Aszalón, Jászón, Kőrmén-
 den, Szeredben, Thót-vasomban, Saytocskádón,
 sz: Groton, Thordán, Alvinczen, Makfalván.
Laszlóra: Sárospatakon, Liszkán, Tállyán, Ta-
 polcsanban, Debreczenben, Mádon, Hadadban,
 Szerdahelyt, Tekeben. *Peter. Pálra:* Szerencsén.

Sajó

Sajo Sz: Péterben, Csengerben, Komaromban,
Galgoczon, Marothon, Vépben, Nagy vásomban,
Homonnán, Bontzhidán, Korponán.

JULIUSban.

Sarlos B. Aszsz: n. Gönczön, Varanón, Ugy-
helyben, Bátorbá, Szekelhidő, Podolinczon, Kör-
méden, Papán, Nitrán, Miské, Maroton, Szakmar-
Nemetiben, Radnoton, Lofzonzon. *Margitras*
Sopronban, Kerefturban, Szenczen, Német-
uyvárat, Szepsiben, Szántón, Rima-szombatban,
Füreden, Sz: Groton, Ostri-aszszony-falván, Ro-
honczon, Selyén, Radistyában, Thot-vásomban,
Száz-meggyesen, Diofzegen, Stropkon, Zilahon,
Margithán. *Apostolok oszlása nap:* Nagy Sároft.

Aleximra: Maythimban *Jllyesre* vagy *Braxedre*
Erdődi Bélteken, Belinyesben, Fogarasban. *Mari*
Magdol: n. Tapolcsánban, Szécsben, Szikszon,
Szalkán, Mufinan, Győrben, Diofzegen, Roson-
ban, Csengerben, Sz: Gothardon, Jenőben, Esz-
tergomban, Bazinba, Fekete-ardoban, Hadadbá,
Szerdahelt. *Sz: Jakabra*, Lőcsén, Ungvárat,
Nagy-szombatban, Naménban, Leván, Maroton,
Kőszegen, Nemetiben, Beszerménben, Kőhalom-

ban. *Anna n.* Tokayban, Toronyán, Kőrmenden, Késziben, Enyeden, Hunyadon, űrögdön.

AUGUSTUSBAN:

Vasas Sz. Peter: Trencsinben, Terebest, Arva nagy faluban, Vayda-hunyadon *U n sine Galtos* Nagy megyeren, Kereszturba, Szerencsen, Martinba. *Lőrincz n.* Eperiest, Galgócson, Sz: Martont, Priviczen, Vespriben, Gönczön, űrögdön, Báthban, Készitelen, Papocson, Pofonban, Csengerben, Kecskeméten, Leleiszt, Kolosvárat, Regenben. *Nagy B. Asz. sz. nap.* Cassán, Igloban, Szakmart, Debreczenben, Nagy-mihályban, Pápán, Magyar-Baradban, Szeredben, Somlyon, Thuron *István Király nap.* Galantan, Vépben, Varanon, Beszerményben, NagyBányán, Désen, KúttölőVárat, Daroczon, Husztban. *Berehalom nap.* Korponan, Kereszturban, Sz. Mártonban, Gyöngyösön, Mádon, Sztropkon, Kőrmenden, Rohoncson, Szilatba, Simegen, Késziben, Samariában, Szögyénben, Naszvadon, Légrádon, Murai-szombatban, Béltéken, Fekete Ardóban, Maros Uyvárat, Százlebesben, Kínésen. *Lajos Kir.* Vépben, Tardos-keddi. *Agoston n.* Ba-

zinban. *János főúr:* Bogdanban, Hetharson,
Szecsinben, Thótválomban, Rimaszombatban,
Nagy Senken.

SEPTEMBER BEN:

Egyedre: Bártfán, Szenczen, Léván, Váradon,
Josván, Uyhelyben, Kis Várdában, Variban, Né-
met Uyvárat, szent Groton, Nyárhidon, Visken,
Keményben, Egerszegen, Tornan, Egren. *Kis*
Aszszonyra: Alsó Miskolcan, Győrben, Szepes-
várallyan, Szikszon, Pápán, Űrmenden, Bárson,
Szombathelyen, Zolyomban, Debreczenben,
Tordán, Fogarasban, Simandon. *Kis Aszszony*
után való Vasárnap. Nagy Szombatban. *Sz. +*
emelésére: Kéimarkon, Szebenben, Károlyban,
Dioszegen, Űrögdön, Székely Kereszturban, U d-
vardon, Vasolyon, Loszonzon, Prividezen,
Margitán, Mádon, Nagy-szebenbe, Leleszt, Kis-
Szebenben. *Enffensára:* Piskolton. *Lampert*
nap: Dioszegen, Dengelegen. *Mathe nap.* To-
kayban, Mosoczon, Ováratt, Krompákon, Sar-
lóban, Kőrmenden, Kérmesinben, Ságón, Szeg-
Mikloftban, Keszthelyen, Szerednyén, Bajon bñ.
Kozma Demjen: Hanosfalvan *Szent Mikály nap*

Szakmárt, Ungvárat, Rimaszécsben, Szilahon,
Posonban, Galgoczon, Levan, Székelhidon, Ja-
szon, Sz: Kereszten, Liszkan, Muffinan, Maro-
thon, Nagyvasomban, Csepregben, Fejérvarat,
Vasarhelyt, Németiben, Eteden, Teplíczen.

OCTOBERben:

Szent Mihály után Galó Vasárnap: Felkúsi be.
Ferenczre: Rabusánskan, Kis Komáromban, Szán-
ton, Váradon, Bazinbá, Százvárost, Udvárhelyt.
Dienesre: Debreczenben, Száz kizden. *Kálman*
nap. Thallyan, Terebest. *Gálra:* Lőcsén, Tasna-
don, Vácson, Enyeden, *Lukács nap.* Csenger-
ben, Nagy-mihályban, Nitrán, Kőrménden, Sz:
Gothardon, Apátiban, Sirken, Szenczén, Vari-
ban, Dősfzegen, Beszerményben, Trencsinben.
Orsolyára, Bogdanban, űrögdon, Rimaszombat-
ban, Kőszegen, Csötörtőkben, Bonszhydán. *De-*
meterre: Papocson, Rendeken, Tokayban, Szer-
dahelyt, Naménban, Németiben, Hadadban, Var-
sant, Egren, Thornán. *Simon Judára:* Szőlősben,
Belinyesben, Magyar-baradban, Szőgyénben,
Ovarat, Egerszegen, Alsó Lindvan, Korpona,
Monorán.

NOVEM-

NOVEMBERben.

Mind Szentre: Hanos falván, Szerencsén, Károlyban, Szepfibé, Putnokon, Berzeviczen, Dioszegén, Berekszázban, Hibben, Marothon, Legradon, Regediben, Brassóban, Boros-jenőbe, Szakmar-nemetibe, Homonnán, Kološvárat, Kezdivásárhelyt, Szilahon. *Imre nap.* Kis-Vardában, Német Baradban, Úyhelyben, Piskolton, Aranyas-medgyesén, Naszvadon, Vépben, Ságón, Margitán, Tekében. *Lenárt n.* Olaszibá, Szent Mártonban, Ségessvárat, Gesztelyen. *Sz. Marton n.* Sárosp, Igloúy faluban, Szikszon, Szilahon, Mádon, Terftinán, Szent Martonba, Bádban, Radisttyában, Kőrmenden, Kesziben, Paczán, Tasnádon, Maros-vasárhelyt, Tarczán, Szerdahelyt, Kis Senken, Szécsben. *Briccinsra:* Szent Groton. *Erseberre,* Cassán, Bátorban, Komjatiban, Szakmárt, Györben, Sopronbá, Prutzkóban, Leleszt, Jolván, Simegen, Zollyomban, Thuron, Husztban. *Kelemen n.* Bogdanban, *Katalin n.* Becsbe, Alfo-kubinban, Kereszturbá, Kecskeméten, Hetharson, Rohonczon, Verebelt, Csornan, Bazinban, Dengelegen, Bánhiunya-

don, FeketeÁrdóban, Alvinczen. *Sz. András*
Eperjest, Debreczenben, Trencsinben, Litzkán,
Rozenbergen, Kis komaromban, Szombathelyé,
Úrménben, Palasáokon, Egerszegen, Egren, Va-
sáros Naménben, Medgyesen.

DECEMBER ben.

Borbála: Karolyban, Mádon. *Miklós*: Szak-
mart, Nagy-szombatban, Tapolcsant, Karasznan,
Thordan, Szent Miklóst Lyptoban, Százvároft,
Veszprinben, Sajósz. Pétert, Szántón, Lublon,
Nemet Uyvárat, Nagy-megyeren, Vaydahu-
nyadon, Sekesvárat, Simandon, Fogarásban.
Bodog Aszszonyra: Pápán, Kis Mariában. *Lu-
czara*: Kélmakon, Variban, Szilahon, Űrög-
dön, Jászón, Stropken, Kőrmenden, Nyárhidon,
Kőrmesinben, Défen, Debreczenben, Gyirgyo-
ban. *Tamara*: Bártfán, Tokayban, Nitrán,
Csengerben, Uylakon, Maroton, Verebélyt,
Nagy vasomban. 3. *Adventre*, Komiatiban, Bád-
ban, Szőgyenben. *Karácson elői Csöbörzékre*
Aranyas medgyesen. Apr. Szentek: Kis-
Vardaban, Vásáros Naménban,
David: Dioszegen.

MAGYAR KRONIKA,

Az Magyar nemzetnek em-
lekezetes viselt dolgairól.

Most meg jobbitator.

ANNO Christi, 373. Az Magyarok először
Scithiából ki-jőnek, és a Tanais vizen ál-
tal kelvén Európában szállának.

380. Az Magyarok Pannoniában le-telepednek.

401. Atilla Magyar Herceggé tétetik.

416. Atilla Magyar Királlyá tétetik.

441. Atilla Német Országot pusztítja.

460. Atilla Király Sicambriában meg-hal, életé-
nek 114. birodalmának 44. esztendőjében.

461. Az után a Csaba, Atillának egyik fia, 15000
Magyarral Scithiában méne, a többi Erdély-
ben Moldova felől meg-szál, és ezek hivattat-
tak mostan Székelyeknek.

744. Az Magyarok másodszor jönnek-ki Magyar Országba.
924. Henricus Császár a Magyarokkal frigyét té-
szen 9 esztendeig.
989. Szent István Magyar Király léfzen, és re-
gnál 49. esztendeig.
990. A' Magyarok keresztényénekké léfznek, Gey-
sa és Sz: István Király idejében.
1044. Henricus 3 Császár nagy győzedelmeket
vött Magyar Országban.
1059. Bela első Magyar Király léfzen 3 eszendi:
Ennek idejében a Magyarok ismét az Pogány
hitre kezdenek állani, de az fő inditoir BE LA
Király le-vágatá.
1142. Geysa 2 Magyarok Királlya 20 esztendeig.
Ez Geysa az Erdélyi Szászokat nagy Privile-
giomokkal meg-ajándékozta.
1146. Medgyes Erdélyben kezd épülni.
1150. Szász-Sebes Erdélyben épülni kezd.
1160. Nagy Szeben-is Erdélyben épülni kezd.
1178. Colosvárat kezdték építeni.
1198. Segesvárat Erdélyben építik.

- 1200. Szászvárost Erdélyben építik.
- 1203. Brassó Erdélyben kezd épülni.
- 1206. Beszterczét Erdélyben kezdik építeni.
- 1239. Enyed Erdélyben építtetik.
- 1240. Az Tatárok rabolják Magyar Országot,
Bela Király idét.
- 1245. Lőcse Városa építtetik.
- 1283. Az Tatárok másodszor rabolják Magyar
Országot.
- 1290. Cassa Városa építtetik.
- 1300. Fogarast Erdélyben kezdik építeni.
- 1324. Carolus 4 Bátfát kezdette fundálni, és la-
kosít együvé helyheztetni.
- 1336. Az Tatárok Erdélyben két esztendeig lak-
nak, az után ki-verettetnek.
- 1340. Szántalan Sáska jár Magyar Országba.
- 1342. Lajos Magyar Király 40 esztendeig.
Ez is meg-haytá az Erdélyi nyakas Szászokat,
Moldovát, Havasál-Földöt, és az Ráczokat.
- 1367. Sigmond Király születik. Ez az 13. Vár-
sokat zálagba véti Szepesben a Lengyel Király.
meg-hál 1437. 9. Decemb.

1380. Sibaris nevű Barát az Puska és Aldgyn-lő-
vest talállya.
1393. Bajazates Sigmond Királyt meg-veri Ni-
capoly alatt.
1394. Eperjes Városát kezd. kő-fallal keréteni.
1401. Sigmond Királyt az Erdélyi István Vayda
meg-fogja : ki meg-szabadulván Magyar Or-
szágot újjofian meg-vészli István Vaydát meg-
öleti.
1402. Thamerlanes nagy Tyrannus meg-hal.
1415. Husz János Prágai Tanító tűzre ítéltetik,
és meg-égettetik Constantiában, az Keresztyn
Hitért.
1419. Ziska Janos az Cseh Országi Clastromo-
kat rongya.
1420. Husz János követre igaz tudományért az
Magyarok Moldovába szám-kivettetnek.
1421. Második Amurates 8 Török Császár Brassó
Tartományát Erdélybe pusztította, és Brassó
Városából az egész Tanácsot magával el-viszli:
az elmarat nép az hegynek Várába tartatik-
meg.

1422. Sigmond Császár nagy haddal megyen Zsigára, de nem bír vele, hanem meg- verettetvém el- fut előtte.

1430. Az Csehek Magyar Országban Várat és Városokat vésznek.

1432. Amurates újjokban pusztittya tűzzel és fegyverrel Brassó tartományát.

1437. Paraszt had és támadás tört Erdélyben.

1438. Albert Auszriai Herczeg, Római Imperator Magyar és Cseh Országai Király, esztendőig és 9 holnap.

Amurates ki- veré Magyar Országból, és meg- vőve Dalmatiát az Velenczésekől.

1440. László, Lengyel és Magyar Király lévén regnált 4 esztendőig.

Albert K. fia László születik 21 Febr: és negyed- fel holnappal az után Magyar Királlyá koronáztatik.

Hunyadi János Erdélyi Vaydává tétetik.

1441. Hunyadi János Meczet Beker meg- veré Erdélyben Sz. Imrenél, a holot vesztet 1000 Török, és 3000 Magyar.

1443.

1443. Hunyadi János Nandor Fejérvárnál le-vá-
ga 30000 Törököt.

Matyás Király születik 24 Febr.

1444. László Lengyel és Magyar Király veszedel-
me Varnánál.

1445. László Albert Király fia Magyar Király, 5.
éltendeig.

Hunyadi János Magyar Ország Gubernator lé-
szen.

1448. Hunyadi János Deszpót árultatása által
meg-veretik 18 Oktobr:

1452. a Könyvnyomtatás taláztatik Moguntiábā.
Capistratus János az Keresztelkekkel Magyar Or-
szágra jöve.

1453. Hunyadi János Bécs tartományát égeti az
Magyar Coronáért, mely Frideriknél volt;
László Cseh Királyá koronáztatik. Es Con-
stantinápoli Mahomet Török Császár meg-vé-
szi 20 Maji.

1454. László Király Brassóban megyen, onnat
Budára, és ott székesben ülven, regnála 6 ést:
Nagy dög-halál ez világ szerte.

1455.

1455. Torda Erdélyben kezdet épülni.

1456. Hunyadi János Nandor Fejervárat megtarttya az Mahomet ellen.

Hunyadi János meghál Zemlinben.

Hunyadi László az Ciliai Groffot le-vagja.

1457. Hunyadi László és Hunyadi Mátyás az Ciliai Groffnak meg-öléseért tömlőtzen vettettek Budán; Lászlónak harmad nap mulva fejét veszik, 24 esztendő korában, és Mátyást Bécsbe viszik.

László Király-is Prágában meghál, 18 esztendő korában.

1458. Hunyadi Matyás Magyar Királlyá választván, ki-szabadulásaért az Magyarok Podbrádinak fizetnek 50000 aranyat.

1459. azon Hunyadi Matyás meg-koronáztat.

1461. a Török pusztittya Váradot.

1463. Mahumeter el-fogja Matyás K. Jaycza alatt.

1464. Hunyadi Matyás az Magyar Országgi koronával, mellyet Fridericus Császár 24 esztendőig magánál tartott vala, újjobban meg-koronáztatik.

1476.

1476. Báthori István Erdélyi Vayda Kinisi Pállal az Kenyér mezején 30000 Törököt vág-le: az holot Magyarok 8000 vesztének.
1485. Bécszet Matyás Király ehféggel veszi-meg.
1490. Matyás Király Bécsben meg-hala, 6 Apr: midőn uralkodot volna 33 esztendeig dicsire-tesse. Azon napon Budán az Oroszlányok-is mind meg-hóltanak.
- László II. Cseh Király, választatik Királyságra.
1492. Columbus Christoff az úy Világot talál-lyá, az hova másod esztendőn fok némtű készü-lettel újjobban bement és meg szálotta a földet
1517. Luther Marton az Pápa Indulgentiai ellen támad Vitebergában, mellyeket Teczelius Ba-rát Német Országban széllal hordozván pén-zen adogatot-el; Honnan a Religio változása következ et.
1521. Nandor Fejér-várat a Török meg-vefzi.
1527. Carolus Quintus Romát meg-vefzi.
1528. Ferdinand János Királyt Budából ki-űzé: másík esztendőn meg-koronáztatik, de János Király Budát vutza a nyeri.

1529. Szulimán Török Császár Bécset három
száz ezeread magával meg-szállá, 26 Sept: de
fzéggyennel el-mene alóla, 15 Octobr.

1530 Ferdinand I. Budát ismég meg-vészzi. az nap
fénje tellyességgel el-veszer.

Az Augustai Vallás Carolus V. Csaszár előtt az
Imperium Gyűlésében ki-adatot.

Item, Szulimán Braffo Tartományát tűzzel, vas-
sal pusztittya, rabollya.

1541. Szulim: Császár Budát meg-vészzi, 2 Sept.

1543. More Lászlót az Törökök el-fogják. Item:
Valpot, Sokloft, Esztergomot, Fejérvárat és
Pécset a Török meg-vészzi.

1552. Tömös-várat az Török meg-vészzi.

Eger Várat is meg-szállya, 10 Sept: de meg-
tér alola 13 Octob:

Item, az Olahok a Nyírséget dullyák:

1565. Svendi Lázár Tokayt meg-szállya, és osz-
tán fok várakat meg-vészzen.

1566. Szigetet Szulimán Császár nagy erővel
meg-szállya: Zerinyi Miklos valóban ember-
kedvén benne, 30000 Törököt rontott alatta,

E

de

de maga-is sokára el-faradván és meg-sebesítettén, az 9edik ostromon meg-öletik az Vár hid-gyán.

1570. Az Fekete Ember hada meg-veretik.

1571. János Vayda meg-hal.

Báthori István Erdélyi Vaydáva tétetik.

1572. II. Rudolphus Magyar Királya koronázza.

Uy Csillág támad 25 Septembris.

1573. Kállo Vára éppittetik. Bátori István

Erdélyi Vayda meg-vészi Fogarast Bekes Gá-spártól.

1576. Báthori István választatik Lengyel Királya: Es Báthori Christoff Erdélyi Vaydává.

1577. az Török Szikszót prädállya, de viszsza nyerik 11. Novembris.

1588. Szikszó alatt másodszor veretik-meg az Török.

1589. Gecsi János Erdélyi Gubernator meg-hal, és Báthori Sigmond Erdélyi Fejedelemségre esküszik.

1590. Nagy Föld.indulás: lön Bécs és Poson körül. Erdélyben-is Brassó táján: Brassóban olly vihar történt, hogy az harangok az Tornyakánna szórta szórta

szót adtanak, sok házak, épületek le-is romlot-
tanak, az bót-is a Templomnak első Chorusábá.
1591. Bocskai István Varadra jő a Generalisflagra.
Sok Egi csudák láttatnak Etszak felé Decemb:
Item, a Bosznai Bassa nagy rablást tészén Hor-
vát Országban, ki miat az frigy-is fel-bomla.
1593. Báthori Sigmond el-bajol a Töröktől.
Horvát Országban az Kupa vizénél meg-ver-
tik a Török.

Item, Filek-várat meg-vészi Tiffenbach.

Item, Szinán Bassa meg-vészi Palotát.

1594. Groff Nadasdi Ferencz, Groff Zeriniével,
Berezenczat, Szecsint, Babocsát, és más erős
helyeket also Magyar Országban Töröktől meg-
vették, és némelly részét Földig le-rontották.

1594. az Tatárok ki-jőnek Husztnál Magyar Or-
szágban, s-nagy rablást, égetést tésznek.

Báthori Sigmond öt Urat vágat-le. Kendi Sán-
dort, Istiu Jánost, Kendi Gabort, Forro Jánost,
és Sz: Egyedi Gergelt.

Győr Várat Szinán Bassa meg-vészi.

1595. Elztergomot meg-vészi Mansfeld Groff.

Báthori Sigmond Lippát és Jenőt meg-vővén,
meg-veré Szinán Bassát Havasfal Földében.

Item, Maximilian Herczeg, Sz: Miklóst és a kívül
edgy-néhány Török Castélt el-rontata.

1596. Ugyan azon Groff Nadasdi Ferencz, Palfy
Miklossal és több Császár Urunk ő Felsege Ca-
pitányival Tatta-várat minden magok kára
nélkül Petardával meg-vették az Törököktől,
és az benne való Törököket mind le-vágták.

1596. a Török és Tatár Lippát meg-szállák: de
el-űzetnek alóla az Erdélyiektől. Item, Bátho-
ri Sigmond meg-szálla Tömös várat, de heábá.

Item, Esztergomot és Vácot meg-nyerték a Tö-
rököktől. Hatvant-is meg-vővék Maximil: által.

Item, Eger-várat III. Mahomet Török Császár
meg-szálván más-fel száz ezer néppel, három
hét mulva meg-vészí, 12 Octobr.

Nyári Pál-is foglágban esik több Urakkal. Item:
az Keresztes mezején, Maximilian Austriai Fe-
jedelem Báthori Sigmondal és Tiffenbachal.
Mahometül meg-veretnek: az holott elsőben
ugyan az Keresztyének nyerték, és néhány eze-
ret le-vágtanak a Pogányokban: kiknek háto-
kon

kon szinte az Császár Sátoráig-is mentenek:
De ők az prädának elvén, à Török vízfőzra tért,
és inkább csak tapodtatta az rendeletlen népet.
Keresztyén veszet 5 vagy 6 ezer: Pogány pedig
több 12 ezernél d. 26 Octob:

1568. Nagy Győr-várat Isten csudájára vízfőzra
nyerik az Keresztyének.

Item, Bathori Sigmund Rudolphus Császárnak
ajánlya Erdélyt, ő maga Opuliában megyen.
Rudolphus Váradot el foglallya. Báthori Sig-
mond ismét vízfőzra jó Sílefiából, és az Erdé-
lyiek-is melléje állanak.

Item, Váradot à Török hejában vitta.

Item, Buda várat Matyás Herczeg meg-szállottá
vala, sok kárt-is tőtt benne, de az nagy esők és
vizek miatt el-kellették alola jőni.

1599. Bathori Sigmund Erdélyt hadgya Báthori
Andrásnak, ő maga Lengyel Országba megyen:
az Felesége Erdélyből ki-küldetik.

Item, Mihály Vayda meg-veré Báthori András
hadát, 28 Oct: ő magát-is à Cardinált meg ölé.

1600. Kanisat meg-vővé az Török. Item, Basta
György Mihály Vaydát ki-űze Erdélyből.

1601. Az Erdélyiek Báthori Sigmondot Moldovából titkon ki-hozzák, ismét Colotvárrá. Bastának penig bucsu adatik. Basta meg-veri Sigmondot Goroszlónál, Auguszt, 5 napján. Sigmond ismét Moldovában mégyen, és visszajő Törökkel Tattarral Novemberben.

Basta kényszerittetik ki-jőni Szakmárra.

Az Tatárok nagy rablást téstnek Erdélyben.

1602. Mihály Vayda meg-öletik. Báthori Sigmond fel-mene Pragába. Basta György meg-veri Székely Moyselt Fejér-várnál.

Item, Beszterczét vitattya Erdélybe, 10 Martii.

1603. Székely Moyses Törökkel és Tattarral elfoglallja Erdélyt.

Item, Szeben és Seges-váron kívül az Nemességet-is hozzáhaytya. Vegre meg vereték Brassónál holot ő maga-is el-vesze.

Nagy dragaság lön Erdélyben.

1604. 4. Januarij, Groff Nadasdi Ferencz erős Vitéz, Sár-várat Istenben csendesen el nyugot, életinek 57. esztendeibe: Ki Dunántúl Fő Generalis lévén nagy vigyazással és serénységgel

visselte

viseelte tiszttit, és hazájának javára az Török-
től sok erős meg-vett és hazájához foglalt.

1605. Basta az Tokay Németeket meg-segíti.

Szakmárt a Németek meg-adgyák Bocskainak,
és belőle ki-menvén, az utban le-vagattatnak.

Bocskai István Fejedelemségre választatik.

Honorius Thanhauser Fileki Kapitán Bocskai
Fejedelemhez hajol, és a várat Reday Ferencz-
nek meg-adgya.

Bocskai Erdélybe megyen, és Medgyesén Fejede-
lemmé tételik, az után az Vezértől meg-ko-
ronáztatik az Rákos mezéjén.

Rakoczi Sigmond Erdélyi Gubernatorra tételik:
Esztergamot az Török meg-vészi.

1606. Az Lippai Rácok, kik az előtt Lippát az
Törököknek adtak vólt, a benne való Törökö-
ket, le-vágyák, és Bocskainak adgyák.

Világos-várat és Somlyot-is Bocskainak meg-
adgyák.

Váradot az benne-való Németek az sok ehfé-
szenyvedés után Bocskainak meg-adgyák, ki-is
mennek belőle, 22 Novembr.

Bocskai Istvan meg békellik Rudolphus Csaszár-

ral; és a két Császár között békeességet szerez;
20 esztendőre.

Azon esztendőnek vége felé meg-betegedvén
meg-hala Cassán hertelen, 28 Decemb:

1607. Rakoczi Sigmund Erdélyi Fejedelemmé
választatik.

1608. Rakoczi Sigmund Erdélytől bocsuzván
Magyar Országban jó, és az ő izületésének he-
lyén Felső vadászon meg-hal 5 Decemb.

Az felféges Matyás Austriai Herczeg Magyar
Királlyá koronáztatatik. Batori Gabor Erdé-
lyi Fejedelemségre mégyen.

1611. Bathori Gabor Szeben-városába ravaszon
bészálván, a Szaszokat kéncektől fegyverek-
tök meg-fosztván háborgatta.

1613. Batori Gábor Erdélyből ki-jövéen Varad-
ra szál, és ugyan ott Velence uczejában az
arulok által meg-öletik 27 Oktob. az után 13.
esztendő forgalában Báthori Gabor tiztessége-
sen remettett-el Batorban.

Bethlen Gábor helyette Erdélyi fejedelemségre
választatik.

1614. Az arulo Szilasi János és Ladani Gergely,
az Batori Gabor halaláért a Medgyesi torony-
ból alá hányattatnak.

1616. Turzo György Palatinus meg-hal: és hely-
lette Forgats Sigmond választatik Palatinusfá.

1618. Ferdinand II. választatik Magyar Királlya.
Őszel edgy igen nagy üstökös Csillág látszik.

1619. Mátyás Császár és Király meg-hal Bécsbe.
Az Felsőges Bethlen GABOR Erdélyből nagy
haddal jő Cassára, 21. Sept: és az felső Magyar
Országgi Statufokkal ottán Gyűlést tart. Onat
28 Sept: ki-indúl Eperiesé, Szebenbe, Lőcsé-
re, &c. és Posonba megyen Ország Gyűlésére.

1620. Erdélybe széllyel nagy Föld indulás vólt
Bethlen Gabor másodszor Császáról ki-indúl-
ván, Besztercze Bányára ment, 10 Jun: Ország
Gyűlésére. Bé-menetelekor történetből az
Conreftort ablakról nézésében meg-lőtték.

Item, 28 Junij, Budáról Török követ jött hozzája
Beszterczére nagy ceremoniaval.

25. Augusti, Bethlen Gabor Besztercze-bányán
Magyar Királlya választatik.

Gross Tampier Poson alatt el-vész, 4. Novemb:

1621. Groff Bucquoi Uy-várnál meg-öletik, és
à tábor el-megyen.

Item, Forgács Sigmund Palatinus meg-hal.

Thurzo Staniszlo választatik helyére.

1622. die 26 Julij, Eleonora Ferdinand II. ō Fel-
sege házas-társa Posonban Magyar Királyné
Aszfzonya koronáztatik. Item, nagy dög-ha-
lál volt Magyar és Erdély Országba.

1624. Az Jegendorffi Herczeg, Johann-Georgi-
us meg-hólt Lőcsén.

Item, die 8. Maji, Ferdinand II. Császár és Király
közöt, és Bethlen GABOR Erdélyi Fejedelem
közöt, békeség szereztetet Bécsben.

1625. Thurzo Staniszlo Palatinus meg-hal: és
Eszterhási Miklos leszén Successor az tisztnben.

Item, Buda Városában közel ezer ház el-éget, és
fok emberek-is.

1626. Bethlen Gabornak à Brandeburgumi Feje-
delem Aszfzonyt Katharinat Feleségül hozzák.

Item, Ferdinand. III. à II. Ferdinandus ō Felse-
ge Fia. Ezen ō Attya éltében Sopronban Ma-
gyár Királya koronáztatik.

Item, Az Manzfeldhada felső Magyar Ország-
nak

- nak részeit pusztította: az után döggel vész: az
maradékja Silebiában költözik. Magais Mansz-
feld az után Boszniában Rakova-városban meg-
hal, 20 Novemb: Item, Johann Ernestus Vay-
mari Herczeg Sz: Mártonba meg-hal, 4 Dec:
1627. Ferdinand III. à II Ferdinand ő felsége fia,
Cseh Országi Királya koronáztatik. 25 Nov:
1629. Lengyel Király, az Sveciai Királlyal meg-
békéllik hat esztendeig.
BETHLEN GABOR Erdélyi Fejedelem, meg-hal,
16 Novemb: regnalt 17 esztendeig.
El-temettetet pedig Fejér-várat 1630. esztend-
eig 20. Januarij.
1630. Rakoczi György léfzen Successora.
Az Sveciai Király nagy haddal jó Német Or-
szágba.
1631. Eszterhási Miklos Palatinus edgy-néhány
ezer magával felső Magyar Országba jó, Ból-
dog Aszfizony havában, az Erdélyi Fejedelem-
mel való tractára, és ott Husvét napig marad.
1632. Az Parasztok az Al-földön fel-támadtak,
és edgy-néhány ezeren edgybe gyűlvén, à Ne-
metek között némellyeknek nagy károkat töt-
tenek;

tenek; de mind szép szerrel s-mind erővel le-
csendefítettnek: sokaknak orrokat, füleket el-
meczették az rebellionnak emlékezetéért, az ō
Hadmagyok penig, Császár Péter, Callán fel-
négyelteter.

Item, Erdélyben szélllyel az dög-halál uralkod:
1632. Sigmond III. Lengyel Király meg-hal éle-
tének 66 és regnálának 45 esztendejében.

Item, Gustavus Adolphus, Sveciai Király, életé-
nek 38 esztend: és Pappenheim Groff, Császár
ō felsége mezei Capitánnya, a viadalon Lū-
czén Varosánál Misniaban meg-öletnek.

Item, Fridericus à Palatinatus néhai Fejedelmé,
és Csehek szám-kivetet Királya meg-hal, éle-
tének 36 esztend:

1633. 15. Octob: Groff Nadasdi Pál, also Magyar
Országban à Dunántúl fő Capitán Sárvárat
meg-hal.

Item, 6 Febr: László-Sigmond, à III. Sigmond
őregbik Fia, Lengyel Országi Királya koron-
áztatik az Attya helyet, életének 28 esztend:

Item, Eperiest az Császár és Erdélyi Fejedelem
Rákoczi György között, az ō Commissariusi
által compositiora való Gyűlés tartatott,

Item, Ezen esztendőben Pünkösdre és az után
szokatlan nagy hidegek, derek, s-havak vóltanak,
mellyek mind kertbéli s-mind mezőbéli vete-
ményekben nagy károkat tőttenek.

1634. Egész ősz által semmi első nem lőtt, azért
az nagy szárazság miat, az derek-is ottan reá
érkezvén sok Földek bé-nem vettethetnek.

1634. Trencsin-vár megyében az Aarvize falu-
kat és hevkutakat rontottak, embereket bar-
mokat fulasztottak.

1635. d. 23. April: Iffiu Groff Nadasdi Ferencz,
Vasvár megyének, fő Ispanfágára meg-esküt,
12. Esztendőkorában.

1635. Isméglen az Aarvizek Cassa, Bartfa és az
Tisza körül, nagy károkat tőttek.

Item, Buda meg-éget. Item, Forgács Miklos
Ország Generalissa meg-hólt. Item, azon esz-
tendőben felette kemény hofz/zu és ártalmas
Teel vólt.

Item, Gál napján Liptoban és à Banya-varosok-
ban Föld indulások lőttenek.

1636. Az Nagyságos Rákoczi Pál meg-hal.

Groff Homonnai Janos Cassai generalis léfzen.

Item,

Item, Galgocz Városa meg-éget.

1637. 15. Febr. Ferdinand II. Német Császár,
Magyar és Cseh Országai Király meg holt, ide-
jének 58. Magyar Országai Királyágának 19.
Csehekének 20. és Német Országának 18 Esz-
tendejében.

Pazmany Péter Esztergomi Ersek és Cardinal
18 Martij meg hal.

1638. Groff Thurzo Mihály Szepes Vár-megyé-
nek fő Ispanya meg-holt.

Item, Vízont igen száraz Kikelet és Nyár volt,
honnán a mezei és kerti terméseknek szük volt,
a vizeknek ki-száradása következet.

1639. Egész Magyar Országban az Kenyérnek
nagy szükfége volt, az tavali szárazság miatt.
Onod varását az Egri latrok eczaka el-egetik,
10. Oktobr.

1640. Groff Nyari Istvan Cassai generalis.

Item, Debreczen városának a színe meg-éget.

Göncz két. izben keves hja hogy mindenesztől
el nem eget.

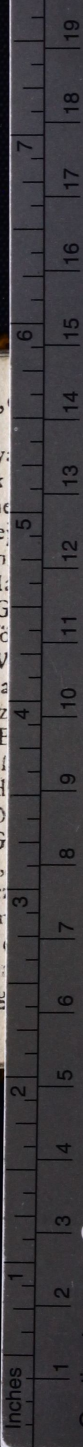
Item, Széllal Magyar és nehól Erdély és Bécs Or-
szágban-is az fő-beli nyavalya az hagymas be-
tegség fenekedet.

1641. az Tavasz, Nyár, és Ősz szokatlan-képpen hideg vólt, honnan az Borok savanyuk lőtte- nek. Es még az Canicularesben-is nagy hide- gek vóltanak, de leg-inkáb az Szepessii Hava- sok körül, à hól ugyan sok Lovak-is meg-fagy- tanak.

1642. Császár Urunk ō F. az Török követekkel Szöny faluba békefegy felől 20 esztendő: tractál- tatott.

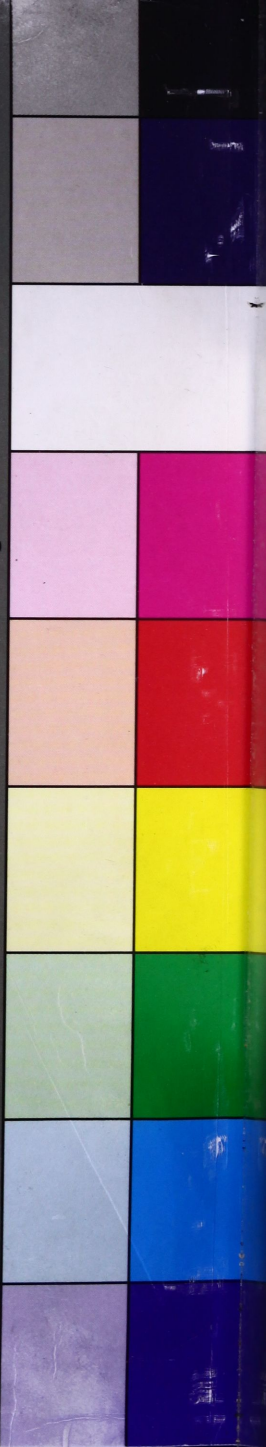
Item, 1637. Magyar jének Csehe tendes Pazm 18 Ma
 1638. G nek fő Item, V honna ta, viz
 1639. F nagy Onod 10. O
 1640. G Item, Gönc el neir
 Item, Szó szágba regfeg

TIPPEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

1641. az Tavasz, Nyár, és Ősz szokatlan-képpen
hideg vólt, honnan az Borok savanyuk lőtte-
nek. Es még az Canicularesben-is nagy hide-
gek vóltanak, de leg-inkáb az Szepessii Hava-
sok körül, à hól ugyan sok Lovak-is meg-fagy-
tanak.

1642. Császár Urunk ō F. az Török követekkel
Szöny faluba békeffég felől 20 esztendő tractál-
tatott.

MASODLAT
A M. N. MUZEUMI
SZÉCH. ORSZ.
F. VYTTÁRHOZ

